

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 5P/19/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8422200203
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2022:8422200203.3

Uznesenie

Okresný súd Kežmarok v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa A. zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Kežmarok, dieťa rodičov - matky G.a, a otca neuvedeného, o návrhu príbuznej C. na zverenie maloletého do jej náhradnej osobnej starostlivosti, takto

r o z h o d o l :

- I. Zveruje maloletého A. do náhradnej osobnej starostlivosti C..
- II. Matku G., zaväzuje prispievať na výživu maloletého A. sumou rovnajúcou sa 30 % sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok, vždy do 15. dňa v mesiaci od právoplatnosti tohto uznesenia.
- III. Navrhovateľka je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého A..
- IV. Právo zastupovať maloletého A. a spravovať jeho majetok má navrhovateľka iba v bežných veciach.
- V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka podala 31. 01. 2022 na tunajší súd návrh, ktorým žiadala, aby súd zveril mal. A. do jej náhradnej osobnej starostlivosti a matku maloletého zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa. Súčasne s podaným návrhom vo veci samej podala aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia.

2. Podaný návrh odôvodnila tým, že maloletý A. pochádza z družského vzťahu matky G. ktorá za otca maloletého označuje svojho druha B., ktorý do dnešného dňa otcovstvo neuznal a z tohto dôvodu v rodnom liste otec uvedený nie je. Rodičia mal. A., majú ešte ďalšie dve deti, G. a A., ktoré si chcú osvojiť iní príbuzní. Okrem týchto detí mali ešte 4 dieťa, a to mal. B., ktorý zomrel dňa 26. 01. 2022 na údajnú zástavu srdca. Mal. A. a mal. G. mala ich matka ešte ako nepľnoletá.

3. V súčasnej dobe matka s druhom a deťmi žijú v rómskej osade K. kde obývajú unimobunku pozostávajúcu z jednej izby. V domácnosti nie je zavedená elektrina, domácnosť je bez vody a sociálneho zariadenia. Hygiena prostredia je na nízkej úrovni. Príjem do domácnosti tvorí rodičovský príspevok a prídavky na deti, ktorých poberateľom je otec. Matka maloletých detí nie je evidovaná na ÚPSVaR. Rodičia zanedbávajú svoje povinnosti, nerešpektujú pokyny lekárov, nedodržiavajú lekárske prehliadky a ani jedno z detí nemá absolvované povinné očkovanie ani povinné lekárske vyšetrenia. Maloleté deti boli opakovane hospitalizované v nemocnici. Aj v súčasnosti je maloletý A. hospitalizovaný v nemocnici, a to pre zápal pľúc a omrzliny na rukách. Rodičia výrazne zanedbávajú zdravotnú starostlivosť o maloleté deti, pričom zdravotný stav mal. A. si vyžaduje zvýšenú starostlivosť, pravidelnú liečbu, odborné vyšetrenia a dodržiavanie pokynov lekárov. Teda je zrejmé, že matka a jej druh nevedia

maloletému poskytnúť adekvátnu starostlivosť. ÚPSVaR KK zrealizoval prípadovú konferenciu, kde sa hľadalo riešenie, ako pomôcť deťom bez toho aby boli zverené do ústavnej starostlivosti a či je niekto z príbuzných, kto by mal záujem o zverenie maloletých do náhradnej osobnej starostlivosti. Navrhovateľka najmä z dôvodu, aby sa predišlo umiestneniu maloletých detí do detského domova, súhlasila so zverením mal. A. do jej osobnej starostlivosti. Navrhovateľka je toho času na rodičovskej dovolenke, stará sa o 2-ročnú dcéru. Žije v spoločnej domácnosti s druhom u jeho rodičov. Domácnosť je udržiavaná na dobrej hygienickej úrovni, kde je zavedená elektrina, vykurovaná pecou na tuhé palivo. Druh je toho času nezamestnaný, privyrába si brigádnicky.

Nakoľko rodičia maloletého nezvládajú starostlivosť o maloleté, najmä mu nezabezpečujú potrebnú zdravotnú starostlivosť, svoje rodičovské povinnosti zanedbávajú a zároveň je v záujme maloletého dieťaťa, aby vyrastalo v prostredí svojich príbuzných, pričom bude v osobnom kontakte so svojimi súrodencami, navrhovateľka sa rozhodla podať žiadosť o zverenie maloletého A. do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

4. Súd uznesením z 01. 02. 2022, č. k. 5P/16/2022 - 11, neodkladným opatrením dočasne zveril maloletého A., do starostlivosti príbuznej C.. Matku G. zaviazal prispievať na výživu maloletého A., sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima mesačne na nezaopatrené nepľnoleté dieťa vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca od podania návrhu na vydanie neodkladného opatrenia od 31. 01. 2022 na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok. Neodkladné opatrenie platí do právoplatného rozhodnutia vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 5P/22/2022.

5. Súd vo veci nariadil pojednávanie, ktorého sa zúčastnila navrhovateľka a opatrovník maloletého. Nedostavila sa matka, ktorej predvolanie na pojednávanie bolo doručované na adresu v REGOB, kde sa matka zdržiava a odkiaľ sa zásielka vrátila ako neprevzatá. Súd preto pojednával aj v neprítomnosti matky maloletej.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, výsluchom opatrovníka a oboznámením sa s listinnými dôkazmi, najmä to návrhom, rodným listom mal. dieťaťa, záznamom z terénnej sociálnej práce z 28. 01. 2022, úradným záznamom ÚPSVaR Kežmarok z 26. 01. 2022, uznesením tunajšieho súdu z 01. 02. 2022 o nariadení neodkladného opatrenia, správou obce K. P. o povesti navrhovateľky a matky mal. dieťaťa zo 17. 03. 2022, správou ÚPSVaR z prešetrenia rodinného prostredia zo 04. 04. 2022.

7. Navrhovateľka vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedla, že na podanom návrhu trvá. Ďalej vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedla, že maloletého zobrala, pretože u matky sa nemal dobre. Chodila za ním každý deň, nakoľko matka tam nebola. Matka celý deň chodila preč, domov prišla iba v noci. Aj v súčasnej dobe, keď je maloletý u nej, volá matku, aby ho chodila navštíviť, ale ona sa o neho nezaujíma. Požíva alkoholické nápoje vo zvýšenej miere. V styku s maloletým matke nebráni, no ona za ním nechodí. Maloletý sa na mamu nepýta, chce byť so ňou. Volá ju „mama“. Má viacero detí, no ani jedno nie je u nej. Jedno dieťa je zverené starej matke do NOS a jedno jej dieťa je u svokry. Každé dieťa je u niekoho iného, nie u matky. Jej druh i jej dieťa si na A. zvykli. Druh pracuje brigádnicky. Trvala na tom, aby jej bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti. Maloletý je zdravý, chodí s ním k pediatričke na kontroly. Matka jej neprispieva žiadnou sumou na výživu maloletého, hoci poberá 130 eur.

8. Opatrovník vo svojej výpovedi na pojednávaní s podaným návrhom súhlasil. Mal za to, že zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky je v záujme maloletého. Maloletý je už aj v súčasnej dobe v starostlivosti navrhovateľky, kde má vytvorené vhodné podmienky pre zdravý psychický a fyzický vývin mal. dieťaťa a zabezpečuje mu starostlivosť v rámci svojich možností a schopností.

9. Zo správy obce K. P. zo 17. 03. 2022 vyplýva, že navrhovateľka žije v ich obci s druhom a spoločným maloletým dieťaťom v murovanej chatrči. Toho času je na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok. Nedopustila sa žiadneho priestupku voči občianskeho spolunažívaniu. Matka maloletého žije taktiež v ich obci spoločne s jej rodičmi a súrodencami v murovanej chatrči.

10. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok v správe o prešetrení rodinného prostredia zo 04. 04. 2022 uviedol, že mal. A. je na základe neodkladného opatrenia tunajšieho súdu z 01. 02. 2022, č. k. 5P/19/2022 - 11, dočasne zverený do starostlivosti navrhovateľky, ktorá sa o neho stará v rámci svojich možností a schopností. Matka maloletého má viacero detí, no všetky sú umiestnené v náhradnej

osobnej starostlivosti príbuzných, nakoľko starostlivosť o maloleté deti zanedbávala a o deti sa riadne nestarala. Pokiaľ ide o navrhovateľku, tak on má v svojej domácnosti vytvorené vhodné podmienky pre zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti. Momentálne je doma na rodičovskej dovolenke s 2-ročnou dcérou, teda má aj príjem. So starostlivosťou o maloletého jej pomáha jej druh, s ktorým žije v spoločnej domácnosti. Druh pracuje brigádnicky.

11. Podľa § 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej CMP); na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej účastník) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

12. V zmysle § 44 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej Zákon o rodine) v prípade, ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, rozhodne súd o náhradnej starostlivosti. Jednou z foriem náhradnej starostlivosti je náhradná osobná starostlivosť.

Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa § 45 ods. 7 zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

Podľa § 45 ods. 8 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému

dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

Podľa § 62 ods. 1 a ods. 2 ZoR; je plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 ZoR; každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

13. V každej veci týkajúcej sa maloletého dieťaťa dominuje záujem dieťaťa. Súd mal na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že matka maloletého sa o dieťa sa nestará, starostlivosť o maloletého zanedbáva a o syna neprejavuje skoro žiaden záujem. Otec maloletého v rodnom liste maloletého uvedený nie je, teda z týchto zistení je zrejmé, že matka maloletého nemôže maloletému poskytovať osobnú starostlivosť. Preto je potrebné rozhodnúť o zverení maloletého do náhradnej starostlivosti, a to náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá je príbuznou maloletého a ktorá už aj v súčasnej dobe na základe neodkladného opatrenia zabezpečuje starostlivosť o maloletého. Teda je v záujme maloletého, aby bol zverení do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, kde má vytvorené vhodné podmienky pre jeho ďalší zdravý vývoj a vývin. V predmetnom konaní mal súd za preukázané, že navrhovateľka, ktorá navrhuje, aby jej maloletý bol zverení do jeho náhradnej osobnej starostlivosti, si plní povinnosť osobnej starostlivosti o neho, stará sa o neho, osobne zabezpečuje všetky jeho potreby, v súčasnej dobe už bývajú spolu v jednej domácnosti. Tak navrhovateľka ako aj jej druh vytvorili maloletému bezpečné rodinné prostredie, v ktorom sa cíti. Druh zabezpečuje rodinu po finančnej stránke, privyrába si brigádnicky. Taktiež navrhovateľka má príjem, rodičovský príspevok. Súd má za to, že osobná starostlivosť náhradného rodiča - navrhovateľky o maloletého je v takom rozsahu, v akom by ju inak vykonávali jeho rodičia. Na druhej strane, náhradnou osobnou starostlivosťou nijak nezaniká povinnosť rodičov, aby prispievali výživným na svoje dieťa, teda vyživovacia povinnosť otca voči maloletému dieťaťu rozhodnutím o náhradnej osobnej starostlivosti nezaniká. Súd má zato, že je v záujme maloletého dieťaťa, aby sa jeho náhradným rodičom a teda osobou, ktorému bude maloletý zverení do náhradnej osobnej starostlivosti stal práve navrhovateľka.

14. Súd preto návrhu navrhovateľky vyhovel. Navrhovateľka ako osoba, ktorej bol maloletý zverení do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať majetok maloletého má iba v bežných veciach. Navrhovateľka má teda právo a povinnosť mať dieťa pri sebe, vykonávať dohľad nad ním a zabezpečovať starostlivosť o jeho výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverení do náhradnej osobnej starostlivosti však môže v čase, ak by bola zamestnaná, dávať dieťa napr. do jasli, materskej škôlky či školského klubu. Povinnosť osobnej starostlivosti o maloleté dieťa nie je porušená ani v prípade, ak napríklad z dôvodu krátkodobej choroby či pracovnej cesty bola osobná starostlivosť o maloleté dieťa zabezpečená inou osobou. Musí však ísť len o mimoriadnu situáciu. Osobnou starostlivosťou je teda starostlivosť, ktorá sa spravidla venuje dieťaťu v rodine. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti má maloleté dieťa svojho zákonného zástupcu, t. j. rodičov. Rodičia - matka vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverení do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak by rozhodnutie rodiča, ako zákonného zástupcu maloletého dieťaťa týkajúce sa podstatnej veci maloletého dieťaťa podľa názoru osoby, ktorej bolo maloleté dieťa

zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, nebolo v súlade so záujmom dieťaťa, môže sa osoba domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

15. Súd sa vysporiadal aj s vyživovací povinnosťou matky k maloletému a to výrokom II. rozsudku, v ktorom matku zaviazal prispievať na výživu maloletého mesačne sumou rovnajúcou sa 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vždy do 15. dňa v mesiaci na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok, odo dňa podania návrhu do budúcnosti. Matka maloletého na území SR nemá registrovaného zamestnávateľa, má ďalšie 2 deti a súdu sa nepodarilo zistiť jej príjem, preto súd určil výživné v minimálnej výške. V prípade, ak dôjde k zmene majetkových pomerov na strane matky maloletého, opäť bude podliehať novému konaniu o spravodlivom určení výšky výživného.

16. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 57 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 373 ods. 4 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvej inštancie, možno uplatniť za splnenia podmienok podľa § 366 najneskôr v lehote na vyjadrenie k odvolaniu.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.